

[Askjær Jørgensen]

Når der står i betænkningen, at vi først vil meddele vores stilling ved tredje behandling, er det, fordi et flertal i erhvervsudvalget ønskede at afgive betænkning, inden der var kommet svar på de stillede spørgsmål. Vi beklager meget, at flertallet i erhvervsudvalget fandt, det var rimeligt at afgive betænkning, inden vi havde fået svarene og havde haft mulighed for at bearbejde dem og drøfte dem med vores gruppe. Men altså, efter at vi nu har fået svarene og har drøftet dem i vores gruppe, stemmer vi ja til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 140 stemmer mod 5.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om tinglysning. (Indekspanterettigheder).

(Lovforslag nr. L 142. Fremsat 25/2 82. Første behandling 17/3 82. Betænkning 24/3 82).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Hagen Hagensen (KF):

Det erkendes, at et tinglysningsmæssigt grundlag må tilvejebringes for den indekslåneordning, som et flertal i dette ting har vedtaget for kort tid siden imod det konservative folkepartis stemmer. Det erkendes ligeledes, at forslaget om ændring af tinglysningsloven omfattende indekspanteretten øjensynlig tek-

nisk er dygtigt udarbejdet, men det er tungt og uoverskueligt stof. Derfor gav jeg ved første behandling af lovforslaget udtryk for, at det var nødvendigt med en udførlig gennemgang af forslaget og dets bemærkninger samt de høringssvar, der knytter sig dertil, hvorefter der måtte grundige overvejelser til om, hvorvidt der kunne tænkes andre løsninger end de foreslåede. Dette er der ikke blevet givet tilstrækkelig tid til.

Lovforslaget, der burde have været fremsat og behandlet jævnsides med indekslåneordningen, blev fremsat den 25. februar i år, men kom først til førstebehandling den 17. marts i år, hvorefter lovforslaget blev gennemgået i udvalg samme dag med tilkendegivelse af, at spørgsmål ønskedes afgivet den 19. marts 1982 inden kl. 12.00 eller senest den 22. marts 1982, ligeledes inden kl. 12.00. Det indskydes her, at retsudvalget deltog i et seminar om politiforhold hele den 18. og det meste af den 19. marts 1982 til hen på eftermiddagen. I udvalgsrådet den 23. marts 1982 ønskedes ændringsforslag afgivet, og i udvalgsrådet den 24. marts 1982 blev der umiddelbart efter samråd med justitsministeren afgivet betænkning. Det oplyses, at ministerens svar på de fleste spørgsmål blev omdelt samme dag omkring kl. 11.30, og at der først under samrådet med ministeren fremkom begærede relevante oplysninger vedrørende bl.a. pantebrevsformulærer.

Forslaget har været udsendt til høring hos 38 institutioner og retter m.v. den 12. f.m. med 10 dages svarfrist. Mange høringssvar indeholder bemærkninger om forøget arbejdsindsats og arbejdsmængde ved tinglysningskontorer og fogedretter, og om, at der med de komplicerede regler er risiko for vanskelige retstvister. Samtidig peger en del af høringssvarene på, at den korte tidsfrist for besvarelse ikke har gjort nøje overvejelser af de komplicerede regelsæt mulige. Der har derfor ikke været tilstrækkelig støtte at hente i høringssvarene fra de kompetente organer. Justitsministerens bemærkninger til høringssvarene forelå først den 17. marts 1982, efter førstebehandlingen.

Det konservative folkeparti har på denne baggrund, og fordi vor begæring om yderligere tid til overvejelser og bedømmelse af lovforslaget og af det fremkomne materiale ikke er blevet imødekommet af udvalgets

[Hagen Hagensen]

flertal, måttet afstå fra at medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Jeg har gennemgået hændelsesforløbet nøje for at markere og kritisere, at så betydningsfulde ændringer i vort tinglysningsvæsen forceres igennem dette ting med den følge, at der bliver uoverskuelighed og vanskeligheder for alle, der i praksis skal have med regelsættet at gøre. Det drejer sig om pengeinstitutter, der skal formidle forholdene mellem låntagere og långivere, og om fogder og alle andre, der har med tvangsauktioner at gøre, for bare at nævne nogle. Materialet til disse mange forskellige institutioner og personer til forståelse af det nye regelsæt kan ikke være klart og udsendt, når forslaget vedtages af et flertal her i tinget og efter ændringsforslaget kan stadfæstes straks derefter. Det er, som det på vanlig klar måde om indeklåneordningen er udtrykt af professor von Eyben, der i mange år har haft en lærestol i tingsret og derved kender til tinglysningsforhold, uanstændig lovgivning, man her præsterer.

Det konservative folkeparti ønsker ikke at medvirke til en sådan lovgivning, der uvægerligt vil komme til at efterlade uklarhed og ufærdighed, og derfor må vi sige fra.

Torben Lund (S):

Dette lovforslag blev førstebehandlet her i tinget den 17. marts 1982 og har derefter været undergivet en meget intens og efter min mening også meget saglig udvalgsbehandling. Vi har fået en særdeles kyndig vejledning af justitsministeriets embedsmænd i denne sag, og det vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige tak for.

Det er jo et teknisk set meget vanskeligt lovforslag, men jeg føler mig overbevist om, at vi har fået løst de panteretlige og tinglysningsmæssige problemer, der er ved indkøringen af indekspantebrevene. Jeg føler ikke, at hr. Hagen Hagensens kritik af udvalgsbehandlingen er berettiget, og jeg har også noteret mig, at kritikken ikke er særlig konkret. Det er vanskeligt at se, på hvilke punkter denne lovgivning skulle være usaglig og uforsvarlig.

Jeg glæder mig over, at det er lykkedes at få den sidste brik på plads, således at finansieringsreformen kan iværksættes med fuld

styrke fra 1. april 1982. Det er der et stort behov for.

Vi kan anbefale lovforslaget.

Anders Andersen (V):

Vi må nok sige, at der har været kort tid til behandlingen af et så kompliceret og indviklet lovforslag som det, der her er lagt frem. Jeg vil gerne tilføje, at jeg godt forstår baggrunden. Jeg forstår godt, at man gerne vil have dette lovforslag gennemført, sådan at det kan træde i kraft, samtidig med at loven om indeklånene træder i kraft. Men derfor er det alligevel beklageligt, at der er så kort tid, og jeg henstiller, at man så vidt muligt undgår, at vi kommer i disse situationer her i folketinget. Det tjener i hvert fald ikke folketingets saglige behandling af lovforslaget, og derfor beklager jeg sådan set, at der har været så kort tid.

Der har også været så kort tid til den høring, der har været foretaget, at f.eks. Dommerforeningen i en skrivelse siger, at den ikke har haft tid til at give svar. Det er i og for sig betænkeligt, for vi må jo konstatere, at der nok vil ligge et betydeligt merarbejde også for Dommerforeningen, ligesom vi heller ikke rigtig kan overskue, hvad det betyder for fogedretterne, der også har givet udtryk for, at de vil komme ud for et betydeligt merarbejde.

Det er også beklageligt, som hr. Hagen Hagensen var inde på, at de obligationsudstedende institutter, når man starter den lovgivning, ikke kan have det fulde overblik over, hvilke virkninger man står over for.

Vi har under udvalgsbehandlingen været inde på de problemer – uhyre vanskelige problemer – der kan være i tilfælde af tvangsauktioner. Det tror jeg justitsministeren sådan set er enig i. Han henviser til, at det er der også efter den gældende lov, men det er nok rigtigt at sige, at de kompliceres betydeligt ved denne lovgivning.

Jeg skal ikke knytte flere bemærkninger til, blot sige, at der i denne beklagelse ligger, at venstre ikke vil kunne medvirke til lovforslagets endelige vedtagelse ved tredje behandling. Vi vil undlade at stemme.

Vi har ikke noget imod det ændringsforslag, som ministeren har fremsat. Det drejer sig jo kun om at få lovens ikrafttræden frem-

[Anders Andersen]

skyndet. Det spørgsmål var jeg inde på i de indledende bemærkninger, jeg kom med.

Lawaetz (FP):

Jeg er i den mærkelige situation, at jeg må give ordførerne til begge sider i salen ret i dag. Hr. Hagen Hagensen og hr. Anders Andersen kan have ret i, at vi kunne have brugt en måned mere til at diskutere dette meget komplicerede lovforslag, men man er simpelt hen stillet over for, at når man har vedtaget indeksloven, er dette en helt nødvendig lovgivning. Med andre ord har udvalget haft den opgave at klare sagen inden den 1. april, og under de omstændigheder vil jeg sige, at lovforslaget er så grundigt behandlet, som det overhovedet har været muligt. Man føler sig så beroliget, som man overhovedet kan blive, idet man vel nok er enig om – på begge sider – at der opstår en række tekniske komplikationer, og at arbejdet ude i praksis vil være vanskeligt i starten.

Det mest beroligende for mig er, at man har lovet at lave en ny formular specielt for disse indeksslån, så folk altid ved, hvad de har med at gøre.

Vi er i den situation, at vi ikke kan få ordningen mere belyst. Jeg synes, ændringsforslaget er en uddybning og en forbedring, så det vil vi stemme for.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg ønsker, det skal stå helt klart, at vi naturligvis mener, der skal være et grundlag for den indeksslåneordning, som er blevet lov for et stykke tid siden. Grundlaget er, at der kan tinglyses; derfor må der også en lovgivning til. Vi kan blot som nævnt af mig ikke medvirke til denne lovgivning, da vi finder, at lovforslaget er uoverskueligt og ikke lagt klart nok op.

Det nytter ikke, at hr. Torben Lund siger, at det ganske vist teknisk set er et meget vanskeligt forslag, og derefter siger til mig, at kritikken, der er kommet frem, ikke er særlig konkret. Ja men det kan den ikke være, når vi ikke har fået den fornødne tid til overvejelser af, om det nu er det ene eller det andet, vi skal sætte ind over for eller gøre bedre. Derfor er kritikken blot den, at vi ikke har haft den fornødne tid til overhovedet at overskue, om dette er i orden.

Jeg vover at spørge, om nogen i udvalget har gennemgået høringssvarene på en sådan måde, at de derudfra tør sige, at det er i orden. Jeg vover at spørge, om de bl.a. fra pengeinstitutternes side fremkomne bemærkninger har fået en sådan gennemgang, at pengeinstitutterne – for det er dem, der skal tage det første skrald – efter den 1. april vil være klar til at råde deres kunder til, hvorledes de skal forholde sig. Jeg spørger, om det materiale, der skal være ude den 1. april, når dette træder i kraft, kan nå at komme ud. Det kan det ikke. Der er noget af det, der overhovedet ikke er lavet endnu. Det er ikke nogen rimelig, det er ikke nogen forsvarlig måde at gøre det på.

Jeg erkender, at der er behov for, at det skal være klart til 1. april, når den anden lov træder i kraft, men fejlen er jo, at man ikke har sørget for, at man havde dette klart, forinden man vedtog, at indeksslåneordningen skulle træde i kraft den 1. april. Det haster vel ikke så stærkt med at gennemføre disse ting. Det haster mere med at få gjort tingene ordentligt. Dette ting forsynder sig imod dette ved at vedtage dette lovforslag, uden at det er gennemgået ordentligt.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Det er naturligvis altid ubehageligt, når tingene skal gå lidt hurtigt. Vi må erkende, at det har været nødvendigt at opfordre til det i dette tilfælde. Jeg har naturligvis i den forbindelse mærket mig udtalelserne fra bl.a. hr. Hagen Hagensens side om, at forarbejdet teknisk set sådan set er godt gjort, men at man altså ønskede mere tid. Det er et forståeligt ønske. Vi syntes ikke, vi kunne komme med lovforslaget, før vi kendte resultatet af den øvrige lovgivning, som dette er en følge-lov til. Men jeg giver da hr. Anders Andersen ret i, at generelt bør man have bedre tid, end man har i visse tilfælde, hvor der er særlige grunde til, at vi må yde den service i forhold til den øvrige lovgivning, som er vedtaget af folketinget. Det er i virkeligheden en sådan service, dette lovforslag er udtryk for.

Jeg tror, jeg kan sige, at de formularer, som realkreditinstitutterne skal bruge, er klar. Vedrørende private pantebrevsformularer tør jeg ikke sige med sikkerhed, om de er

[Justitsministeren]

klar, men de bliver næppe aktuelle i de allerførste dag efter 1. april.

Derfor har jeg tiltro til, at også det praktiske forberedelsesarbejde er i orden, og jeg vil gerne takke de mange, der har givet udtryk for, at de – også under disse tidsvilkår – har villet medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§ 1, ændringsforslaget om indsættelse af en ny paragraf og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen.

(Lovforslag nr. L 153. Fremsat 12/3 82).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Erik B. Smith (S):

Lovforslaget er en logisk konsekvens af, at justitsministeren i samlingen 1982-83 ønsker at fremsætte forslag om en ny lov om offentlighed i forvaltningen og om en forvaltningslov, og under den forudsætning kan vi anbefale det her behandlede lovforslag.

Agnete Laustsen (KF):

Jeg vil gerne advare imod, at vi nu én gang til bliver ved med at udsætte denne lovs revision. Sidste gang skulle loven have været revideret i 1980-81. Vi fik udsat revisionen –

med meget udmærkede forklaringer – til 1981-82, men nu kommer man altså igen og vil have revisionen udskudt til folketingsåret 1982-83. Vi skal ikke modsætte os denne udsættelse, men jeg vil gerne gentage, hvad vores ordfører, hr. Hagen Hagensen, allerede sagde i 1981, at det er ved at blive en uskik, at vi så ofte skal beskæftige os med lovforslag, der alene går ud på udsættelse af revisionsbestemmelser, der er fastsat i love.

Vi er stemt for at give denne udsættelse, men jeg vil gerne endnu en gang påpege, at det er en uskik at have revisionsbestemmelser, når man bliver ved med at udsætte i det uendelige.

Brøndsted (V):

Det lyder for så vidt rimeligt at behandle revisionen af loven om offentlighed i forvaltningen og et forslag til forvaltningslov samtidig. Vi vil derfor ønske, at ministerens vurderinger kan afsluttes, så vi kan regne med at behandle begge disse forslag til næste år.

Vi er fra venstres side positivt indstillet over for at udsætte revisionen.

Alice Faber (SF):

Vi er i SF også meget bekymrede over, at revisionen skal udsættes. Samtidig må vi sige, at vi finder, der er mange problemer i det lovudkast, der findes i betænkningen om offentlighedslovens revision.

For det første finder vi det betænkeligt, at lovens område ser ud til at blive begrænset til den offentlige forvaltning. Den udvidelse af området, der er tænkt på i § 1, stk. 2, finder vi bør konkretiseres. Vi finder, det er vigtigt, at institutioner som Kommunedata, Kommunekemi, Kommunernes Landsforening og D.O.N.G. kommer med under lovens område.

Denne lov er meget vigtig for vores demokrati, og der skal lovgives. Bemyndigelser må ikke ligge hos ministeren, som de gør i § 3.

Vi vil gerne have overvejelser endnu en gang om ministerens bemyndigelse til at tage hele områder ud af loven. Den paragraf går videre end den nuværende lov.

Flere faglige organisationer er bekymrede ved § 7, hvori der gives udvidet offentlighed omkring ansøgere til offentlige stillinger.

I § 9 udvider man begrebet internt arbejdsrapport. Det er også meget betænkeligt.